

Losar - khi linh hồn được "quét vôi" trên nóc nhà thế giới

ISSN: 2734-9195 09:30 24/02/2026

Losar không chỉ là lễ hội năm mới mà là nhịp cầu kết nối giữa con người với tự nhiên, quá khứ với tương lai.

Tôi đã đi qua nhiều mùa Tết, ở nhiều nền văn hóa, nhưng không nơi nào có thể so sánh được với **Losar - Tết Tây Tạng**. Đây không phải là một kỳ nghỉ, mà là một trải nghiệm thanh lọc dữ dội, một chuyến chiêm nghiệm chân thật trên độ cao hơn 3.600 mét.

Cái lạnh trên cao nguyên Tây Tạng vào những ngày cuối năm là một thực thể vật lý, sắc lẹm và tĩnh lặng. Nhưng chính trong cái lạnh tưởng chừng "*đúng yên*" đó, tôi cảm nhận được sự sôi sục của Gutor - nghi lễ tiễn biệt năm cũ của người Tạng.

Khác với sự thanh lịch của các lễ hội đón năm mới khác ở Châu Á, Gutor mang vẻ đẹp nguyên sơ, thậm chí hơi "*dữ dội*." Tôi cùng gia đình Jamyang, một gia đình Tạng thực hiện nghi thức dọn dẹp nhà cửa và "*quét vôi*" tâm hồn. Mỗi góc nhà được lau chùi không chỉ vì sạch sẽ, mà vì đức tin phải loại bỏ mọi bụi trần, mọi nghiệp chướng.

Trước giao thừa, tôi và gia đình Jamyang cùng nhau tham gia nhào bột và tạo hình các kiểu bánh truyền thống, đây là hoạt động gắn kết và truyền thụ văn hóa ý nghĩa.

Bánh sau khi hoàn thành sẽ được sắp xếp trang trọng lên mâm cúng Losar để dâng lên và thể hiện lòng thành kính, mong ước về một năm mới thịnh vượng, sung túc.

Đêm giao thừa, món Guthuk (há cỏ bói) được dọn ra. Trong các viên há cỏ có giấu những vật dụng nhỏ như than, bông, ớt, đồng tiền... để dự đoán tính cách hoặc vận may của người ăn.

Tôi vừa hồi hộp vừa buồn cười khi thấy em gái của Jamyang nhận chiếc bánh có dăm bào (bói đói), còn Losang - một người đàn ông lớn tuổi nhà hàng xóm lại nhận được chiếc bánh có đồng xu (bói giàu có).

Rồi khi tiếng chuông chát chúa vang lên dồn dập, người dân đốt đuốc và tsampa để xua đuổi tà ma tại ngã tư gần nhà. Trong ánh lửa chập chờn, giữa những tiếng lẩm rầm trì tụng tôi cảm thấy mình là một phần của nghi lễ thiêng liêng, nơi ranh giới giữa cái cũ và cái mới, giữa thần thánh và con người, trở nên mong manh.

Đó là một đêm giao thừa không pháo hoa, không tiệc tùng lộng lẫy, nhưng sâu sắc hơn tất thảy.

Bước sang ngày Losar đầu tiên – ngày Lama Losar – không khí chuyển từ sự thanh tấy dữ dội sang sự tôn kính tuyệt đối. Nếu ngày Gutor là của lửa và khói, thì Lama Losar là của hương bơ và ánh sáng.

Trong tu viện Druk Diệp Ba, tôi đứng lặng người trước hàng trăm ngọn đèn bơ lấp lánh, nghe tiếng tụng kinh trầm hùng, cảm nhận được hơi ấm của đức tin giữa nhiệt độ đóng băng.

Người ta không chen lấn, không hối hả; họ chỉ cúi lạy, dâng lễ vật dresil (cơm dẻo) và Tsampa với một sự chân thành khiến tôi phải tự vấn về tốc độ sống của chính mình.

Nhưng khoảnh khắc độc đáo nhất là vào Choe-Kyong Losar (Ngày 3), khi tôi cùng một nhóm bạn người Tạng lên một ngọn đồi gần đền thờ Dzambala treo cờ nguyện mới. Hàng ngàn lá cờ phong mã, năm màu tượng trưng cho ngũ đại (đất, nước, lửa, gió, không), được tháo dỡ và thay thế.

Khi nắm chặt cuộn cờ trong tay và buộc nó vào cột, tôi được dặn rằng: "*Lời nguyện không phải để cất giữ, mà để gửi đi.*" Mỗi khi gió thổi qua, lời cầu chúc bình an sẽ được lan tỏa khắp thế gian. Đứng giữa bạt ngàn cờ nguyện phất phơ trên nền trời Tây Tạng xanh thẳm, tôi cảm thấy linh hồn mình được "*giải phóng*" nhẹ nhàng và đầy hy vọng.

Nếu ví Tết Losar là một vở kịch, thì Ghyalpo Losar (Ngày 2) chính là đoạn cao trào vui tươi, phá vỡ mọi định kiến về một Tây Tạng trầm lặng. Dù thường xuyên đến Tây Tạng nhưng tôi vẫn bị hút vào những trò chơi dân gian, đặc biệt là màn múa Yaks ngộ nghĩnh và trò thi cưỡi ngựa đầy kỹ thuật.

Người Tạng, vốn khiêm nhường, bỗng trở nên hào sảng, tiếng cười vang vọng khắp thung lũng. Họ khoác lên mình những bộ trang phục truyền thống lộng lẫy nhất, rực rỡ như hoa văn trên khăn Khatar trắng tinh.

Mọi người đi qua nhau không kể quen biết đều luôn dành nhau câu chào "*Losar Tashi Delek!*" – Lời chúc năm mới vạn sự cát tường.

Trong khoảnh khắc ấy, bên chén trà Tô du thơm mùi bơ nóng hổi, không gian tràn đầy hạnh phúc và tự tại, tôi không còn là một du khách xa lạ, mà là một người bạn, một người cùng chia sẻ niềm vui khởi đầu cùng những người bạn Tạng.

Losar không chỉ là lễ hội năm mới mà là nhịp cầu kết nối giữa con người với tự nhiên, quá khứ với tương lai. Losar cũng không phải là những bức ảnh check-in lộng lẫy. Nó là sự "*sống chậm*" một cách có ý thức. Nó dạy tôi rằng niềm vui lớn nhất không đến từ việc sở hữu, mà đến từ sự "*buông bỏ*" và "*tái tạo*."

Tôi đã cùng Lantours đi qua nhiều mùa Losar ở khắp Himalaya, nơi tôi đã không chỉ khám phá một vùng đất. mà là nơi tôi chiêm nghiệm được một triết lý sống. Nếu bạn đang tìm kiếm một cái Tết không chỉ để nghỉ ngơi mà để làm giàu có thêm tâm hồn, hãy để Losar và Tây Tạng làm điểm đến tiếp theo. Đó là một chuyến hành trình sẽ "*quét vôi*" lại linh hồn bạn.

Losar 2026

Bài & Ảnh: **Cát Khánh** từ Lantours